

(Fortsættelse 74):

HØJT TIL VEJRS, MEN DYBT NED

Fra den omtalte dag havde jeg ikke længere lyst til at tage til 'mit sted' i Fælledparken, så derfor valgte jeg i stedet at tage solbad oppe på taget af den ejendom i Jægersborggade, hvor mine forældre, søskende og jeg boede. Man kom op på taget via en lem midt i gangen mellem pulterkamrene, og det var så heldigt, at der var en brandstige i det rum, som far som vicevært og brandvagt havde særskilt adgang til, og den lånte jeg til formålet. Øverst oppe på taget, som til begge sider skrånede nedad, bestod tagryggen af et fladt areal på vel omkring halvanden meter, stort nok til, at når man lagde sig på langs, kunne man sagtens være der og nyde solen - og for resten også stilheden, for gadestøjen var næsten uhørlig i sjettede sals højde.

En dag, mens jeg opholdt mig oppe på taget, for at tage solbad, i øvrigt i bar figur, blev jeg klar over, at jeg faktisk led af højdeskræk. Det fandt jeg ud af, fordi jeg på et tidspunkt gik ud til kanten af det flade område, for at se, om man kunne kigge ned og se, hvad der foregik nede på gaden. I samme øjeblik blev jeg grebet af en stærk følelse af eller lyst til, at springe ud over kanten. Forskrækket trak jeg mig øjeblikkeligt tilbage og satte mig ned midt på det flade areal, hvor jeg følte mig i relativ sikkerhed. Men til trods for skrækken gentog jeg alligevel oplevelsen et par andre gange, men kun for at gøre præcis samme erfaring hver gang. Det førte til, at jeg ikke mere turde vove mig op på taget, af frygt for at skulle blive drevet ud over kanten, hvorved jeg jo ville falde seks etager ned på gaden, og den tur ville hverken jeg eller nogen anden næppe kunne overleve. Og jeg havde trods alt lyst til at leve lidt længere, for jeg syntes at mit liv knapt nok var begyndt endnu.

I den følgende tid valgte jeg derfor at tage ud til den for mig velkendte og smukke Frederiksberg Have, hvor der var gode muligheder for at finde sig et velegnet og roligt sted til at meditere og solbade, dog naturligvis med badebukser på. Haven kendte jeg jo fra de mange gange, hvor jeg spadserede igennem den fra Frederiksberg Runddel og op til indgangen til Zoologisk Have, hvor især Asbjørn og jeg i den forrige sommer havde tilbragt så mange rare dage og hyggelige timer med især at tegne geder og gedebukke.

JOB SOM MIDLERTIDIGT BLADBUD

I sommeren 1947 stod jeg, der stadig var uden fast beskæftigelse, i den situation, at min økonomi var på lavpunktet, og derfor gjaldt det om at finde et job, hvor jeg midlertidigt kunne tjene nogle penge. Mit problem var jo det, at hverken min uddannelse som animator eller som tegner reelt set duede til noget, og derfor var jeg nødt til at søge den slags jobs, hvor man ikke behøvede

nogen speciel uddannelse på forhånd. Ved at kigge i Berlingerens stillingsannoncer så jeg en dag en annoncetekst, der fangede min opmærksomhed. Det var Odensegades Bladcentral, der søgte et bladbud, dvs. et cykelbud til at bringe de blade og tidsskrifter, bladcentralen havde i distribution, ud til bladkiosker, tobaksforretninger og i enkelte tilfælde boghandlere i det distrikt, der sorterede under bladcentralen.

Odensegade lå og ligger stadigvæk som en sidegade til Østerbrogade, og løber fra Trianglen og til Petersborgvej/Rosenvængets Sideallé. Odensegades østlige fortsættelse er Rosenvængets Hovedvej. Parallelt med Odensegade ligger Rosenvængets Allé, som i tidens løb har huset flere kendte kunstnere, herunder ikke mindst den berømte kgl. skuespillerinde Johanne Louise Heiberg, som her lejlighedsvis bl. a. fik besøg af vennen H. C. Andersen.

Odensegades Bladcentral lå i stueetagen på hjørnet af Odensegade og Faksegade, og den rummede foruden et stort forretningslokale også et kontor og et lager. I tilknytning til bladcentralen lå der en pænt stor lejlighed, som blev beboet af bladcentralens indehaver, Christian Hundahl, og dennes kone og mindreårige søn, som muligvis er identisk med den senere skuespiller Torben Hundahl..

Christian Hundahl var en ca. 40-årig, lidt tyndhåret og bleg, men også venlig mand, og han hyrede mig på stedet, skønt jeg fortalte ham om mine meritter og desuden, at det ikke var min tanke at arbejde for ham i længere tid end højst nødvendigt. Det accepterede han mærkværdigvis. Han fortalte mig derefter, hvad arbejdet nærmere gik ud på og anviste mig på et bykort den rute, jeg var blevet tildelt. Denne omfattede Østerbrogade fra omkring Classensgade i den ene ende og ud til Strandvejen i den anden ende, og desuden et distrikt på det yderste Østerbro med Vennemindevej, Skt. Kjelds Plads, Nygårdsvej, Tåsingegade og Reersøgade. Selve arbejdet bestod i at være med til at ekspedere ordresedlerne, ved at samle, pakke og adressere de blade og tidsskrifter, som kunderne på ruten abonnerede på eller særskilt havde bestilt. Sluttelig skulle stablen af blade læsses på budcyklen, som var en såkaldt Longjohn, og køres de respektive steder hen og afleveres.

TIDSSKRIFTET "ØJEBLIKKET"

I dag så længe efter, har jeg lidt besvær med at erindre, hvilke blade og tidsskrifter, Odensegades Bladcentral distribuerede. Men jeg mener at kunne huske, at det i al fald drejede sig om lokalavisen Østerbro-Bladet og om Trav Bladet og lignende blade. Af udenlandske tidsskrifter husker jeg især Time Magazine og af indenlandske tidsskrifter var det nogle, hvis navne jeg ikke længere husker. Der er dog en enkelt undtagelse, og det er tidsskriftet

"Øjeblikket", som netop begyndte at udkomme i 1947, medens jeg var ansat hos Odensegades Bladcentral.

Tidsskriftet "Øjeblikket" blev redigeret af Johannes Hohlenberg, hvis navn jeg kendte fra hans bog om "Yoga i dens betydning for Europa", som oprindeligt var blevet udgivet i 1916, men som i øvrigt blev genudgivet 1980 på Borgens Forlag. Hohlenberg havde i 1940 udgivet en biografi om Søren Kierkegaard, og tidsskriftets navn, "Øjeblikket", var en hentydning til Kierkegaards flyveskrift af samme navn fra 1854. De to forfatteres ærinde var dog ikke helt identisk, idet Kierkegaards skrift indeholdt et voldsomt angreb på den danske folkekirke, som beskyldtes for at have forladt den evangeliske kristne lære, medens Hohlenberg koncentrerede sig om et opgør med de aktuelle, men samtidig traditionelle politiske og kulturelle anskuelser og strømninger i tiden.

Det må desværre siges, at der ikke var stor afsætning på Hohlenbergs lille og fornemme tidsskrift, idet de fleste eksemplarer, der var blevet distribueret til boghandlere og bladkiosker, blev sendt retur til bladcentralen. Da Hundahl bemærkede sig, at jeg i pauserne var en interesseret læser af "Øjeblikket", sagde han en dag: "Ja, tag De bare de returnumre, De har lyst til, for de skal alligevel kasseres." Dette lod jeg mig ikke sige to gange, men takkede Hundahl og forsynede mig i den følgende tid med eksemplarer af dette udmærkede blad. Efter at jeg var ophørt med at arbejde for Odensegades Bladcentral, købte jeg selv "Øjeblikket" hos den boghandler, hvor jeg plejede at handle. Tidsskriftet ophørte dog i 1954.

DAGLIGT LIV PÅ BLADCENTRALEN

Der var også ansat et par andre cykelbude i firmaet, men disses udseende eller navne kan jeg overhovedet ikke huske. De var vistnok flinke og venlige nok, men var i modsætning til mig professionelle svajere af den seje slags, som de øvrige trafikanter havde en vis respekt for, noget i retning af, hvad der var tilfældet med svajeren Carlt i Holger Philipsens tegneserie af samme navn. Chefen, Christian Hundahl, tog hver eneste dag selv et nap med ved ekspeditionen og i øvrigt passede han kontoret, hvor han fik assistance af sin kone. Der var nok at se til med telefonpasning, regnskab og udskrivning af ordresedler og fakturaer. På et tidspunkt blev konen imidlertid syg eller skulle vistnok føde, og det var derfor umuligt for hende at passe kontorarbejdet. Det viste sig hurtigt for meget for Hundahl ene mand at skulle overkomme alt dette arbejde, og derfor annoncerede han efter en kontormedhjælper og fandt også en yngre, kontoruddannet og venlig mand, der så vidt jeg husker hed Bjerring til efternavn.

Efter omkring en tre ugers tid, var jeg blevet rigtig godt træt af det ofte hårde arbejde med at cykle omkring med en fuldlæst Long John, som det var svært at holde balancen på. Desuden var det en varm sommer og jeg svedte bravt, når jeg med stort besvær forsøgte at styre den aflange cykel gennem den tætte trafik. Det var nærmest et mareridt, når jeg skulle op på Østerbrogade, hvor der bl. a. skulle afleveres blade i Kiosk Bien og hos boghandler Halberg lidt længere henne ad gaden, omtrent over for Sortedamsøen. Halbergs Boghandel var for resten en af de få kunder, der var i stand til at sælge et par eksemplarer af Hohlenbergs tidsskrift "Øjeblikket".

ET SKIFT TIL KONTORIST

Efterhånden var det åbenbart blevet for meget for Hundahl med alt det arbejde, der hvilede på ham, for en dag kom han og sagde til mig: "Hør, Rasmussen! Ville det ikke være noget for Dem at arbejde på kontoret?". Det lød jo meget bedre, end det daglige slid med bladene og budcyklen, men jeg var dog til at begynde med lidt tøvende over for Hundahls overraskende og fristende tilbud, så derfor svarede jeg: "Joh, men tror De, jeg vil kunne klare det?". "Det tror jeg bestemt!", svarede han og tilføjede: "Ellers skal De nok snart få det lært! Bjerring vil gerne hjælpe Dem i gang!". Det lød jo forjættende, og udsigten til at få et stillesiddende arbejde, hvor jeg bl. a. skulle skrive på maskine, var tillukkende for mig.

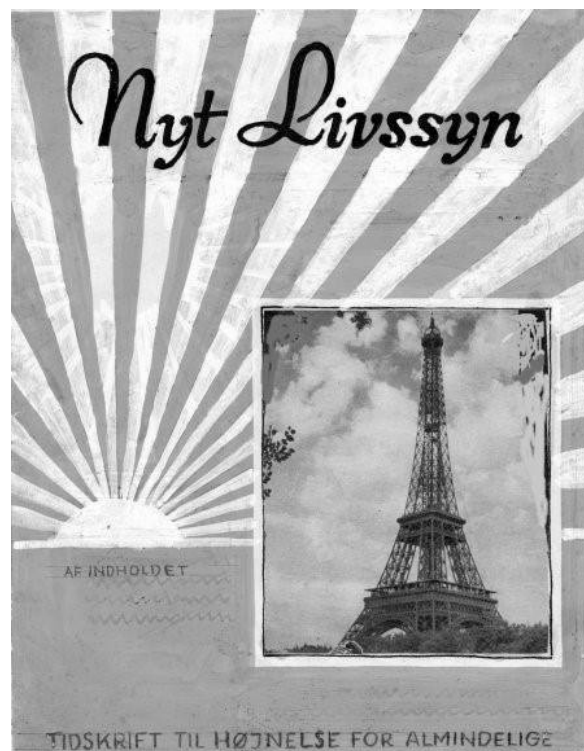
Allerede dagen efter begyndte jeg på kontoret, og det viste sig fra starten, at Bjerring var både venlig og hjælpsom, så jeg fik snart lært, hvad der var nødvendigt, for at kunne bestride jobbet som kontormedhjælper. Arbejdet bestod i udskrivning af følgesedler, fakturaer og regninger, og hvad de sidstnævnte angår, fik jeg god brug for mine dårlige kundskaber i procentregning, men det lykkedes mig hurtigt at finde ud af, hvad så og så mange procent var af det eller det beløb. Dengang fandtes der hverken lommeregner eller elektroniske regnemaskiner, men kun manuelle, mekaniske regnemaskiner, som krævede af den, der betjente disse, at vedkommende kunne en vis hovedregning.

Et andet gode ved at arbejde på kontoret var det, at jeg her øjnede en mulighed for at kunne afskrive dele af bogen "Indledning til indisk Filosofi", som jeg jo tidligere havde lånt på Hovedbiblioteket i Nikolaj Kirke. Men jeg savnede at have bogen ved hånden, når jeg lige præcis havde tid og lyst til at genopfriske de lærdomme, der fandtes deri. En dag dristede jeg mig derfor til at spørge Hundahl, om ikke jeg på lørdage efter arbejdstid måtte blive på kontoret og benytte skrivemaskinen til det angivne formål. "Jo da!", svarede han uden tøven, "Skriv De bare løs, alt det De vil!".

De følgende lørdage eftermiddage blev jeg på kontoret efter arbejdstidens ophør, dvs. fra kl. 14-17, og afskrev en stor mængde sider af den nævnte bog, og disse sider opbevarer jeg endnu den dag i dag. Der var for resten også det specielle ved "Indledning til indisk Filosofi", at den var skrevet på et meget letforståeligt norsk, som kunne minde en hel del om den nye retskrivning, der blev indført i Danmark året efter, altså i 1948. Men da var jeg selv allerede og som noget helt nyt begyndt at anvende moderne retskrivning, og netop inspireret af den norske bog. Men afskriften af nogle for mig særlig vigtige kapitler af "Indledning til indisk Filosofi" medførte især, at jeg nu kunne begynde at studere og tilegne mig ideerne og tankerne bag indisk filosofi. Disse forekom mig som tidligere nævnt umiddelbart indlysende og let forståelige, og passede på det tidspunkt fortræffeligt ind i mit da godt 18-årige liv.

ET NYT LIVSSYN

Formentlig inspireret af Hohlenbergs tidsskrift "Øjeblikket", fik jeg en dag den idé selv at ville skrive, redigere og udgive et tidsskrift, hvis indhold skulle være artikler, som omhandlede det nye syn, jeg selv havde fået på tilværelsen, verden og livet. Derfor kaldte jeg kort og godt bladet for "Nyt Livssyn" og tegnede straks et udkast til, hvordan dets forside kunne se ud.

Udkast eller layout til, hvordan jeg forestillede mig, at tidsskriftet "Nyt Livssyn" eventuelt kunne se ud. Den opgående sol skal symbolisere det nye livssyns gryende fremkomst. Fotoet af det opadstræbende Eiffeltårnet er kun et eksempel på, at der i dette felt kunne indsættes skiftende billeder i den – forhåbentlig – følgende og forsatte udgivelse af bladet. Bogtrykket kunne eventuelt være i en enkelt farve, så at baggrunden for solstrålerne f.eks. kunne være håbets lysegrønne farve. –Tegnet udkast: © 1947 Harry Rasmussen.

Men der var naturligvis kun tale om et drømmeprojekt, som ikke havde den ringeste chance for at se dagens lys. Heldigvis må man vist sige, for jeg ville ikke have haft erfaring og viden nok dengang, til at kunne forestå udgivelsen af et sådant blad, eller et hvilket som helst andet blad for den sags skyld.

(Fortsættes i afsnit 75)